

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121209782
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121209782.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 17Csp/47/2021

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 1 788,58 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

2 17Csp/47/2021

I. Žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

8 17Csp/47/2021

Žalobca (pozn. pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s., skrátený názov: VÚB, a.s., v ďalšom texte označená aj ako právny predchodca žalobcu) sa žalobou doručenou súdu dňa 16.11.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1 788,58 EUR spolu s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvoril dňa 2.10.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2 500 EUR („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 45,50 EUR, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5 460 EUR. Do podania žaloby žalovaný uhradil z vyššie uvedenej zmluvy sumu 1 796,50 EUR. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.11.2018 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, právny predchodca žalobcu bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Právny predchodca žalobcu využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.1.2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 20.1.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a

teda súčasne právne predchodcovi žalobcu vzniklo v zmysle §53 ods.9 OZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel právny predchodca žalobcu počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje článok 10.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 1 788,58 EUR. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. V zmysle čl. 15.2. sa zásielka považuje za doručeníu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 226,78 EUR, si žalobca v tomto konaní neuplatnil. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 3 499,17 EUR /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatení: Počet splátok 26, Výška splátky 45,50 EUR, Suma splátok (počet*výška) 1 183 EUR, Suma po zosplatení 2 316,17 EUR, Spolu Istina = 3 499,17 EUR. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaný uhradil sumu 1 796,50 EUR. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Na základe vyššie uvedeného, celkovú výšku dlžnej sumy žalovaného ku dňu podania návrhu tvorí: Istina 3 499,17 EUR + Náklady na vymáhanie 85,91 EUR - Úhrady 1 796,50 EUR = Dlžná suma 1 788,58 EUR. Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad/stĺpec „Zostatok“ vo výške 2 015,36 EUR zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 226,78 EUR /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si žalobca neuplatňuje.

V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP, keďže sa jedná o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Súd za účelom ochrany práv spotrebiteľa a ex offio preskúmania postupu dodávateľa voči spotrebiteľovi vyzval žalobcu, aby doplnil skutkové tvrdenia potrebné pre zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností a súčasne o nich predložil dôkazy, a to ohľadom splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež ohľadom doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti.

Žalobca vo svojom podaní zo dňa 6.12.2021 reagujúc na výzvu súdu ohľadom skúmania bonity žalovaného uviedol, že žalovaný v žiadosti uviedol mesačný príjem 470 EUR, ktorý bol overený prostredníctvom dopytu do Sociálnej poisťovne. Žalovaný uviedol v žiadosti rodinný stav – ženatý, počet vyživovaných osôb: 1 Žalovaným uvedené mesačné finančné náklady boli 30 EUR, dopytom do registra NRKI č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 2.10.2016 boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 120 EUR (31 + 89). Pre výpočet schopnosti splácať bola použitá vyššia z hodnôt. Žalovaný uviedol iné mesačné výdavky 60 EUR. Životné minimum od 1.7.2016 vo výške 198,09 EUR bolo prepočítané indexom PPI a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma u žiadateľa 156,95 EUR. Životné minimum u jednej vyživovanej osoby od 1.7.2016 vo výške 90,42 EUR bolo prepočítané indexom PPI a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma 71,34 EUR. PPI index je index kúpnej sily, ktorý triedi regióny podľa kúpnej sily v danom štáte. Pre miesto bydliska žalovaného bol určený vo výške 79,27 % životného minima. PPI indexom zrealizované životné minimum pre potreby schopnosti splácať bolo vypočítané vo výške 157,03 EUR a životné minimum pre nezaopatrované dieťa bolo vypočítané vo výške 71,68 EUR. Žalobca doplnil, že v čase posudzovania žiadosti nebola žiadnou právnou normou určená povinnosť používať životné minimum ani zrealizované životné minimum pre výpočet schopnosti splácať s odbornou starostlivosťou. Napriek tomu spoločnosť CFH, a.s. pri posudzovaní schopnosti splácať zohľadnila životné minimum zrealizované PPI indexom, aby čo najreálnejšie a s odbornou starostlivosťou schopnosť žiadateľa vyhodnotila. Platobná kapacita žalovaného tak bola vypočítaná ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami, čo predstavuje 61,30 EUR. Splátka žiadaného úveru 45,50 EUR bola nižšia než disponibilný príjem žalovaného v čase posudzovania žiadosti. Žalobca tak mal za to, že bonita žalovaného bola riadne posúdená. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca uviedol, že bolo doručované obyčajnou

poštou, pretože pred zosplatením bola žalovanému adresovaná aj výzva s doručenkou, v rámci ktorej bol upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. O zosplatení sa však žalovaný mohol dozvedieť najneskôr doručením žaloby. Predmetná listina o zosplatení má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom.

Súd doručil žalobu s prílohami, podanie žalobcu zo dňa 6.12.2021 s prílohami a poučenie spotrebiteľa o procesných právach a povinnostiach žalovanému dňa 9.2.2022 spolu s výzvou, aby sa k žalobe v lehote 15 dní vyjadril. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Uznesením č.k. 17Csp/47/2021-91 zo dňa 12.10.2022, právoplatným dňa 19.10.2022, tunajší súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že na miesto D., E. vstúpil do konania aktuálny žalobca uvedený v záhlaví tohto rozsudku.

Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 8.11.2022, ktorého sa strany sporu, ani právny zástupca žalobcu nezúčastnili. Žalovaný svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil. Právny zástupca ospravedlnil svoju a žalobcovu neúčasť na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a nenavyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Súd v súlade s § 180 CSP prejednal vec v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými žalobcom spolu so žalobou (na čl. 7 notárska zápisnica spísaná dňa 11.12.2017 notárskou JUDr. Ľubicou Floriánovou sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017, na čl. 11 príloha 1 projektu, na čl. 12 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 2.10.2016, na čl. 17 udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 2.10.2016, na čl. 18 štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa 2.10.2016, na čl. 19 rubovej strane informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver zo dňa 2.10.2016, na čl. 20 predžalobná upomienka zo dňa 28.11.2018 spolu s kópiou vrátenej zásielky, na čl. 21 rubovej strane oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 20.1.2019, na čl. 22 prehľad splátok a úhrad k č. zmluvy XXXXXXXX, na čl. 37 dáta dopytu s dátumom vytvorenia 2.10.2016 z NRKI, na čl. 39 dáta dopytu vytvorené 2.10.2016 z overenia sociálnej poisťovne, na čl. 70 rámcová zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017, na čl. 75 žiadosť o postúpenie a prevod zo dňa 7.2.2022, na čl. 81 príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, na čl. 83 podací hárok, na čl. 84 oznámenie o postúpení pohľadávky z 23.2.2022), oboznámil sa so žalobou, podaním žalobcu zo dňa 6.12.2021 a ostatným spisovým materiálom a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení žalobcu zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu – Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 2.10.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový spotrebiteľský úver pri nasledovných podmienkach: výška úveru 2 500 EUR, výška splátky 45,50 EUR, počet splátok 120, celková čiastka 5 460 EUR, celkové náklady spotrebiteľa 2 960 EUR, RPMN 19,98 %, fixná ročná úroková sadzba 19,90 %, splatnosť prvej splátky 20.11.2016, splatnosť ďalších anuitných splátok vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.10.2026, priemerná hodnota RPMN 14,48 %, odplata 19,89 %, najvyššia prípustná výška odplaty 20,20 % a doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy. Žalovaný spočiatku uhrádzal jednotlivé splátky pravidelne, a to až do augusta 2018, kedy sa dostal prvýkrát do omeškania s úhradou splátky. Listom zo dňa 28.11.2018, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť a právny predchodca žalobcu sa vrátil ako neprevzatý z dôvodu, že adresát je neznámy, právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na bezodkladnú úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 136,50 EUR s upozornením, že ak do 5.1.2019 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci XX/XXXX, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 23.2.2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom dlžná čiastka predstavuje sumu

2 498,19 EUR. Žalovaný za účelom splatenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vykonal celkovo úhrady vo výške 1 796,50 EUR.

Pred poskytnutím predmetného úveru právny predchodca žalobcu overoval príjem žalovaného dopytom do Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplýva, že žalovaný bol zamestnaný aspoň 99 dní, za predpredposledný mesiac mal vymeriavací základ od všetkých zamestnávateľov aspoň 470 EUR a priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace bol aspoň 470 EUR. Na ostatné verifikačné otázky Sociálna poisťovňa buď dala negatívnu odpoveď alebo nemohla zadať odpoveď.

V rámci skúmania bonity žalovaného právny predchodca overoval úverovú zaťaženosť žalovaného dopytom do NRKI, pričom zistil, že žalovaný spláca dva úvery splátkami po 31 a 89 EUR mesačne.

V priebehu konania pôvodný žalobca – Všeobecná úverová banka, a.s. – postúpil na základe rámcovej zmluvy o postúpení zo dňa 30.11.2017 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 7.2.2022 ku dňu 18.2.2022 pohľadávku voči žalovanému spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. a listom zo dňa 23.2.2022 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky.

Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

Podľa § 7 ods. 15 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej

činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

V predmetnej veci bolo vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a zákonu č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Keďže sa v danom prípade jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, súd v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex offo) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ.

Súd skúmal splnenie si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ ex offo a k predloženiu dôkazov o splnení si tejto povinnosti bol žalobca vyzvaný a mal možnosť sa k nej vyjadriť. Súd podporne uvádza, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C – 679/18 (F.:F.:G.:XXXX:XXX): „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu

zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoe z strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Hoci súdu predložil výsledok dopytu do Sociálnej poisťovne a výsledok – dáta z dopytu v registri NRKI, súd nepovažoval ním tvrdené skutkové okolnosti ohľadom zachovania odbornej starostlivosti pri poskytovaní úveru za preukázané. V prvom rade sa nemožno stotožniť so záverom, že veriteľ overil príjem žalovaného vo výške 470 EUR. Z predloženého výpisu vyplýva síce, že priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace je aspoň 470 EUR, avšak súčasne z neho vyplýva, že nebolo možné overiť príjem žalobcu za posledný i predposledný mesiac aspoň vo výške 470 EUR. Taktiež sa žiada dodať, že vymeriavací základ nepredstavuje čistý príjem, ale hrubú mzdu, od ktorej sa ešte odpočítavajú odvody. Ak by veriteľ vychádzal z čistého príjmu žalobcu, resp. očistil vymeriavací základ od odvodov, disponibilný príjem žalovaného by nepresahoval mesačnú splátku požadovaného úveru. Žalobca taktiež netvrdil, ani nepredložil žiaden dôkaz, že skúmal úverové zaťaženie žalovaného v SRBI (Spoločný register bankových informácií). Napokon ako účelové pre dosiahnutie zdanlivej bonity klienta sa súdu javí tiež prepočet životného minima PPI indexom. Nie je tiež zrejmé, prečo veriteľ pri vyživovanej osobe vychádzal zo sumy životného minima pre nezaopatrené maloleté dieťa, keď vyživovanou osobou mohla byť aj manželka (keďže v zmluve sa priamo uvádza, že žalovaný je ženatý).

Súd mal vzhľadom na uvedené za to, že právny predchodca žalobcu pri poskytnutí úveru nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle citovaného ustanovenia, pričom už aj ak by súd nevyhodnocoval predmetný lapsus ako hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, malo by to za následok minimálne nemožnosť požadovať jednorázové splatnenia úveru s poukazom na § 11 ods. 2 ZoSÚ, čoho následkom súd posudzuje zosplatenie úveru za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Vo svetle uvedených záverov o neplatnosti zosplatenia úveru sa súd ďalej zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou v spore a dospel k záveru, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitimitácia v spore, preto nie je možné žalobe vyhovieť ani čiastočne. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu ku dňu 18.2.2022. Po zohľadnení neplatnosti zosplatenia úveru konečná splatnosť predmetného úveru v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastane až dňa 20.10.2026. Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy ku dňu 18.2.2022, kedy úver bol ešte tzv. živým úverom, je tak v rozpore s § 17 ods. 1 ZoSÚ, keďže pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola postúpená až po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru. Súd preto žalobu s poukazom na uvedené závery v celom rozsahu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu v konaní tak, že hoci žalovanému by vzhľadom na plný úspech v konaní prináležala náhrada trov konania voči žalobcovi, ktorý bol v konaní neúspešný, súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal s ohľadom na zásadu hospodárnosti a procesnej ekonómie konania, nakoľko zo spisu nevyplýva, že by žalovanému vznikli nejaké účelné trovy konania, keďže žalovaný nebol v konaní aktívny.

Poučenie:

2 17Csp/47/2021

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.